

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 89/07-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 13. júna 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Bc. J. U., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. J. D., Š., za účasti I. H., starostu obce K., pre namietanú neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce K. konaných 2. decembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Bc. J. U. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2006 doručená sťažnosť Bc. J. U., K., (ďalej len „sťažovateľ“), za účasti I. H., starostu obce K. (ďalej len „zvolený starosta“), pre namietanú neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce K. konaných 2. decembra 2006.

Zo sťažnosti a z doplnujúceho podania doručeného ústavnému súdu faxom 6. februára 2007 a poštou 9. februára 2007 vyplýva, že sťažovateľ sa stal kandidátom volieb

na úrad starostu na kandidátnej listine koalície politických strán, a to Ľudovej strany - Hnutie za demokratické Slovensko a Slovenskej národnej strany. Zvolený starosta bol starostom už aj predtým. Podľa sťažovateľa v priebehu volieb bol zvolený starosta celý deň na obecnom úrade, kde sa voľby konali, a bol v stálom telefonickom spojení so svojimi členmi miestnej volebnej komisie, hlavne so svojou zamestnankyňou M. M. Telefonický kontakt prebiehal tak, že menovanej v priebehu volieb niekoľkokrát telefonoval a pýtal sa na konkrétnych občanov, či už boli voliť. Na základe takýchto informácií dal potom zvolený starosta občanov, ktorí ešte nevolili, zväzať do volebnej miestnosti. Na tomto procese spolupracoval aj ďalší zamestnanec obce Mgr. M. Z., ktorý bol zároveň zapisovateľom miestnej volebnej komisie. Uvedené tvrdenia je možné preukázať jednak prevereními telefonických hovorov medzi zvoleným starostom a M., ako aj výsluchom troch členov miestnej volebnej komisie, a to A. S., Ľ. Ž. a M. J. Obdobná manipulácia sa použila aj vo voľbách v roku 2002, ktorej však sťažovateľ vtedy nevenoval dostatočnú pozornosť.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyhlásil voľby starostu obce K. za neplatné.

2. Zo zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb starostu v obci K. z 2. decembra 2006 vyplýva, že v zoznamoch voličov bolo zapísaných 1 509 osôb, počet voličov, ktorým boli vydané obálky s hlasovacími lístkami, bol 978, počet odovzdaných obálok bol 978, počet platných hlasov bol 960, zvolený starosta získal 550 platných hlasov a sťažovateľ získal 388 platných hlasov.

3. Z vyhlásení Ľ. Ž., A. S. a M. J. z 26. januára 2007, ktoré sú identické, vyplýva, že ako členovia miestnej volebnej komisie majú vedomosť, že bývalý a súčasný starosta počas priebehu volieb bol prevažnú časť dňa prítomný v budove obecného úradu, v ktorej sa zároveň vykonávali aj voľby. Monitoroval prichádzajúcich voličov, v priebehu dňa telefonicky vyvolával niektorým členom miestnej volebnej komisie, hlavne M., Z. a B. do volebnej miestnosti na ich súkromné mobilné telefóny, pričom menovaní často opúšťali volebnú miestnosť a chodili za ním. Svedkovia videli a počuli, že M., Z. a B. odpovedali do telefónu „áno“ alebo „nie“, teda či tá - ktorá osoba už bola voliť alebo nie a pozerali pritom do zoznamu voličov. Hlavná kontaktná osoba – M. – opúšťala volebnú miestnosť

s výhovorkou, že musí plniť aj svoje povinnosti v knižnici. Pritom členovia miestnej volebnej komisie boli upozorení a poučení pred otvorením volieb, že informácie z volebnej miestnosti sa nemajú telefonicky, ale ani iným spôsobom vynášať. Uvedení členovia miestnej volebnej komisie sa správali prinajmenšom neštandardne, keď telefonovali a opúšťali volebnú miestnosť niekedy na 10 - 20 minút. M. je zamestnankyňou obecného úradu, B. je zamestnancom v súkromnej firme zvoleného starostu a Z. je tiež zamestnaný na obecnom úrade. Všetci sú preto zvolenému starostovi zaviazaní.

II.

1. Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy.

Podľa ustanovenia § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí obsahovať odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do orgánov miestnej samosprávy alebo proti výsledku volieb môže podať aj kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % voličov.

Sťažnosť na začatie konania vo volebných veciach podľa § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 musí obsahovať aj dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2. Na predbežnom prerokovaní plénum ústavného súdu posúdilo sťažnosť sťažovateľa podľa jej obsahu v zmysle § 20 a § 59 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ namieta, že v dôsledku manipulácií zvoleného starostu spočívajúcich v jeho informovaní niektorými členmi miestnej volebnej komisie o osobách, ktoré ešte nevolili, a následným zväzáním týchto osôb získal pre seba priaznivý volebný výsledok.

Ústavný súd už vo svojej konštantnej judikatúre zaujal stanovisko, že preskúmava, či porušením zákona bol ovplyvnený výsledok volieb, pričom sa zaoberá každým namietaným porušením volieb (napr. PL. ÚS 19/94).

V iných rozhodnutiach ústavný súd rozhodol, že svoju právomoc zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom hrubo alebo závažne ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, prípadne ak dôjde k opätovnému porušeniu zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (napr. PL. ÚS 17/94).

Hrubé, závažné alebo viacnásobné porušenie práv občanov priznaných zákonom alebo ústavou zakladá právomoc ústavného súdu zrušiť napadnutý výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné, pretože namietnuté porušenie práva mohlo ovplyvniť priebeh a výsledok volieb (PL. ÚS 18/99).

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozdiel medzi počtom platných hlasov odovzdaných v prospech zvoleného starostu (550) a počtom platných hlasov odovzdaných v prospech sťažovateľa (388) je 162, čo vzhľadom na celkový počet platných hlasov (960) možno považovať za závažný rozdiel.

Ak by sa aj vychádzalo z tvrdení sťažovateľa, podľa ktorých zvolený starosta získal od niektorých členov miestnej volebnej komisie informácie o voličoch, ktorí ešte nevolili, a následne týchto zvažal na voľby, nemožno tieto okolnosti vyhodnotiť ako skutočnosti, ktoré by boli preukázateľne spôsobilé privodiť iný výsledok volieb, teda konkrétne zvolenie sťažovateľa za starostu obce. Sťažovateľ totiž vychádza celkom zrejme z toho, že títo voliči všetci volili zvoleného starostu. Ide však iba o jeho hypotézu, ktorú nie je možné reálne preukázať vzhľadom na skutočnosť, že voľby sú tajné.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože sťažovateľ neponúkol relevantné dôkazy a nepoukázal na také porušenia volebného zákona, ktoré by boli v príčinnej súvislosti s namietaným výsledkom napadnutých volieb.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde a sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2007